

KERSTSTAL 2025

VREUGDE IN OVERVLOED

Beste leerkracht,

Evenals vorig jaar sturen wij u de lesbrieven die wij hebben samengesteld vanuit de Sint-Janskathedraal in 's-Hertogenbosch. Deze lesbrieven zijn bedoeld om u en uw leerlingen optimaal voor te bereiden op het bezoek aan onze kerststal dit jaar.

Wij kijken ernaar uit om u en uw leerlingen te verwelkomen in de kathedraal, waar we samen de bijzondere kerststal zullen ontdekken. Dit jaar staat de kerststal in het teken van het thema '**Vreugde in overvloed**'. Er is dit jaar immers weer wat te vieren in Den Bosch. De kathedraal viert 600 jaar beiaardmuziek vanuit de toren en ook Oeteldonk heeft een speciaal jubileum. Dat bestaat dit jaar 11x11+2x11 jaar (je moet er maar opkomen).

In de kerststal van dit jaar wordt niet alleen de geboorte van Jezus uitgebeeld, met het bezoek van de herders en de drie koningen, maar ook Jezus' doop in de Jordaan door Johannes de Doper en zijn eerste openbare optreden op de bruiloft van Kana.

Er zijn ook enkele verwijzingen naar Oeteldonk. Zo kom je de kerststal binnen via een nagebouwde toren van de Sint-Jan, die vorig jaar nog onderdeel uitmaakte van de carnavalswagen van de Krabkes. Zij leveren ook de brug over de Dieze, die dit jaar dienst doet als Kerststal.

We hopen dat de lesbrieven een waardevolle ondersteuning biedt bij de voorbereiding in de klas en bijdraagt aan een leerzaam en inspirerend bezoek. Mocht u nog vragen hebben of behoefte hebben aan aanvullende informatie, dan kunt u uiteraard altijd contact met ons opnemen.

We kijken met veel enthousiasme uit naar uw komst en wensen u alvast een fijne voorbereiding toe.

Pastoraal team Sint-Jan

Inhoud

Kerstmis groep 1-3	3
Suggesties kringgesprek	8
Extra verhalen	10
Verwerkingsopdracht groep 1-3	12
Kerstmis groep 4-6	14
Suggesties kringgesprek	19
Extra verhalen	22
Verwerkingsopdracht groep 4-6	23
Kerstmis groep 7-8	26
Suggesties kringgesprek	29
Extra verhalen	32
Verwerkingsopdracht groep 7-8	33

Kerststallenroute

Willen jullie na het bezoek aan de Sint-Jan nog meer kerststallen zien dan is de Kerststallenroute door de stad een aanrader. In allerlei huizen, winkels en restaurants staan sfeervolle kerststallen voor het raam. Diverse wandelroutes leiden je hier langs. Voor meer informatie zie: [**www.KerststallenDenBosch.nl**](http://www.KerststallenDenBosch.nl)

Kerstmis groep 1-3

Lesdoelen:

De kinderen kennen het kerstverhaal

De kinderen kennen de verhalen van de doop van Jezus
en de bruiloft van Kana

De kinderen hebben een beter beeld bij de kerk als gebedshuis

De kinderen weten wat een beiaard is

Kringgesprek voorafgaand aan het kerstverhaal:

- Waar denk je aan bij kerst?
- Wat vind je het leukste aan kerstmis?
- Hoe vieren jullie thuis kerstmis?
- Ken je het verhaal van kerstmis?

Lees het kerstverhaal voor of vertel het in eigen woorden.

Zie verhaal 1

Je kunt hierbij gebruik maken van een PowerPointpresentatie.

Je kunt deze aanvragen via een email aan het secretariaat:

secretariaat@sintjandenbosch.nl

Het verhaal is in tweeën te splitsen:

1. de geboorte van Jezus en het bezoek van de herders;

2. de drie koningen.

Verhaal 1: Een engel brengt goed nieuws

Het verhaal dat ik ga vertellen begint wel 2000 jaar geleden. Keizer Augustus was de baas over de hele wereld. Maar hij was niet goed voor zijn volk. En de mensen hoopten dat God iemand zou sturen die wel een goede koning voor hen zou zijn.

In die tijd leefde ook Maria, een jonge vrouw. Ze zou gaan trouwen met Jozef, een timmerman.

Op een dag kwam er ineens een engel bij Maria. Maria schrok ervan. Maar de engel zei: Hallo Maria, je moet niet bang zijn. Ik heb goed nieuws voor je. God heeft jou uitgekozen. Je zult een kindje krijgen. Die moet je Jezus noemen.

Hij zal de nieuwe koning zijn die God heeft beloofd. Maar Maria zei: Hoe kan dat nou? Ik ben nog niet getrouwd.

Toen zei de engel: Jouw kindje zal de Zoon van God zijn. Let maar op, Maria, voor God is niks onmogelijk. Toen knikte Maria en zei: Laat het dan maar gebeuren. En de engel ging weer weg.

En het gebeurde zoals de engel gezegd had. Maria verwachtte een kindje. Jozef en Maria waren er heel blij mee.

Maar op een dag kwam er een boodschapper van de keizer in de stad. Hij ging het hele land door en riep:

"De keizer wil weten hoeveel mensen er in zijn rijk wonen. Daarom moet iedereen naar de stad gaan waar zijn familie vandaan komt. Daar moet je je naam laten opschrijven." Daar waren Maria en Jozef niet blij mee. Ze moesten helemaal naar Bethlehem, want daar kwam hun familie vandaan.

Het was een lange reis, wel 100 kilometer ver. En ze moesten helemaal te voet. Dagenlang waren ze onderweg. En toen ze eindelijk in Bethlehem kwamen, konden ze nergens een plaats vinden om te slapen. Alle herbergen waren vol. En het ergste was, dat Maria voelde dat haar kindje al snel geboren zou worden. Gelukkig vonden ze een wel stal. Daar zouden ze maar gaan slapen.

En in die stal werd Maria's kindje geboren, midden in de nacht. Ze wikkeld hem in doeken en legde hem neer in een kribbe, een voerbak, want iets anders hadden ze niet. Maar Maria was heel blij met haar kindje. Het was nu nog zo klein, maar de engel had gezegd, dat hij heel belangrijk zou worden.

Niet ver van de stal zaten herders rond een kampvuurtje. Het was nacht. Donker en stil en koud. Ze hielden de wacht bij hun schapen. Maar ineens werd het heel licht om hen heen. En de herders zagen een engel. De herders schrokken ervan. Maar de engel zei: Niet bang zijn, herders, ik heb goed nieuws voor jullie, dat alle mensen blij zal maken.

Vandaag is in Bethlehem de nieuwe koning geboren die God heeft beloofd. Ga maar kijken. Je zult het zien: een klein kindje dat in doeken is gewikkeld en dat ligt in een kribbe.

En opeens kwamen nog veel meer engelen. En ze zongen een lied voor God, zo mooi als de herders nog nooit gehoord hadden. "Eer aan God in de hoge en vrede voor alle mensen".

De herders bleven met open mond staan kijken en luisteren, totdat de engelen weer weg waren.

Toen zeiden de herders tegen elkaar. Kom, dan gaan we meteen naar Bethlehem om te zien wat daar gebeurd is... en ze gingen op pad.

En al snel vonden de Maria en Jozef en het kleine kindje, dat in de kribbe lag. Dit moest wel het kindje zijn waarover de engel hun verteld had. En ze vertelden aan Maria en Jozef wat de engel had gezegd.

Toen de herders vroegen hoe ze het kindje gingen noemen, zei Maria: hij heet Jezus, want dat heeft de engel gezegd.

*Hier eindigt het kerstverhaal uit het evangelie van Lucas.
Het volgende deel komt uit het evangelie van Matteüs.
Dat gaat over de wijzen uit het Oosten. We lezen dat meestal op Drie koningen.*

Maar niet alleen de herders kwamen op bezoek bij Jezus. In een ver land hadden drie wijze mannen een heel bijzondere ster gezien. En ze wisten meteen dat er een koningskindje was geboren. Ze stapten op hun kamelen en gingen op reis, de ster achterna.

Zo kwamen ze in de hoofdstad van het land, Jeruzalem. Ze gingen naar het paleis van koning Herodus. Toen ze binnenkwamen vroegen ze aan de koning: "waar is het koningskindje dat pas geboren is? We hebben zijn ster gezien en zijn die gevolgd."

Daar schrok koning Herodes van. Hij wist van niks. Bij hem in het paleis was geen kindje geboren en hij wilde niet dat iemand anders koning zou worden. Maar dat zei de koning niet tegen de drie wijzen. Hij vroeg aan zijn geleerden of zij wisten waar een nieuwe koning was geboren. Ze gingen op zoek in hun dikke boeken en vonden een voorspelling van heel lang geleden. Daar stond: "de nieuwe koning

zal geboren worden in Bethlehem."

Toen riep Herodes de drie wijzen bij zich en stuurde hen op pad om de nieuwe koning te gaan zoeken. "Als je hem gevonden hebt, laat het mij dan weten. Dan ga ik hem ook cadeautjes brengen". Dat was allemaal gelogen. Koning Herodus wilde het kindje weg hebben, maar dat wisten de drie wijzen niet. Ze stapten weer op hun kamelen en trokken verder... de ster achterna.

De ster ging voor hen uit tot ze bij de plaats kwamen, waar het kindje geboren was. Dat was geen paleis, maar een arme stal. Ze knielden voor Jezus neer en gaven hem hun cadeaus: een kistje met goud, een kruikje mirre en een kistje met wierook. Echt cadeautjes voor een koning.

En in een droom zei de engel tegen de drie wijzen: ga niet terug naar koning Herodus. Daarom gingen ze de volgende dag via een andere weg terug naar hun land.

*Uit: "Die Weihnachtsgeschichte" van Annette Langen en Martina Hoffmann
Verlag Herder GmbH, Freiburg im Breisgau 2019 - ISBN 978-3-45162-4
eigen vertaling*

Kringgesprek over de kerk, de beiaard en de kerststal

Kerk

- Wie is er wel eens in een kerk geweest?
- Waaraan zie je dat een gebouw een kerk is?
- Wie is er wel eens in een ander huis van God geweest? Een moskee? Een synogoge? Een tempel? (afhankelijk van de religies aanwezig in de klas)
- Hoe ziet het er daar uit? Wat vind je daar mooi?

Beiaard *(om te vertellen)*

Een kerk heeft vaak een hoge toren. Daar hangen vaak één of meer klokken in. Niet zo'n klok als je thuis misschien aan de muur hebt hangen. (Die kun je wel zien aan de buitenkant van de toren.) Op die klok kun je zien hoe laat het is.

De klokken in de toren zijn een soort grote bellen. Door de klok te luiden worden de mensen geroepen om naar de kerk te komen.

In de toren van de Sint-Jan hangen heel veel klokken, grote en kleine. Met de kleinere klokken kun je zelfs muziek maken. Al die klokken samen noemen we een **beiaard**. Elk kwartier hoor je uit de toren een muzikje klinken. Dat gebeurt nu al 600 jaar in de Sint-Jan. Daarom heeft de beiaard dit jaar feest en is hij ook in de Kerststal te horen.

Kerststal

Met kerstmis viert de kerk de geboorte van Jezus. Omdat christenen geloven dat Jezus de Zoon van God is. Een God die naar ons toe komt. In veel kerken wordt een kerststal neergezet, met daarin natuurlijk Jezus als baby, Maria en Jozef, en de mensen en dieren die bij Jezus op bezoek komen. We gaan met de klas naar de kerststal in de Sint-Jan kijken.

Jezus is niet altijd een baby gebleven. Ook dat zie je dit jaar in de kerststal. Voordat hij de mensen over God gaat vertellen, wordt hij gedoopt. Hij is dan al groot. *(zie verhaal 2)*

De eerste keer dat mensen zien dat Jezus heel bijzonder is, is op een bruiloft. Als de wijn op is, verandert Jezus water in wijn. Zo kan het feest toch doorgaan. *(Zie verhaal 3)*

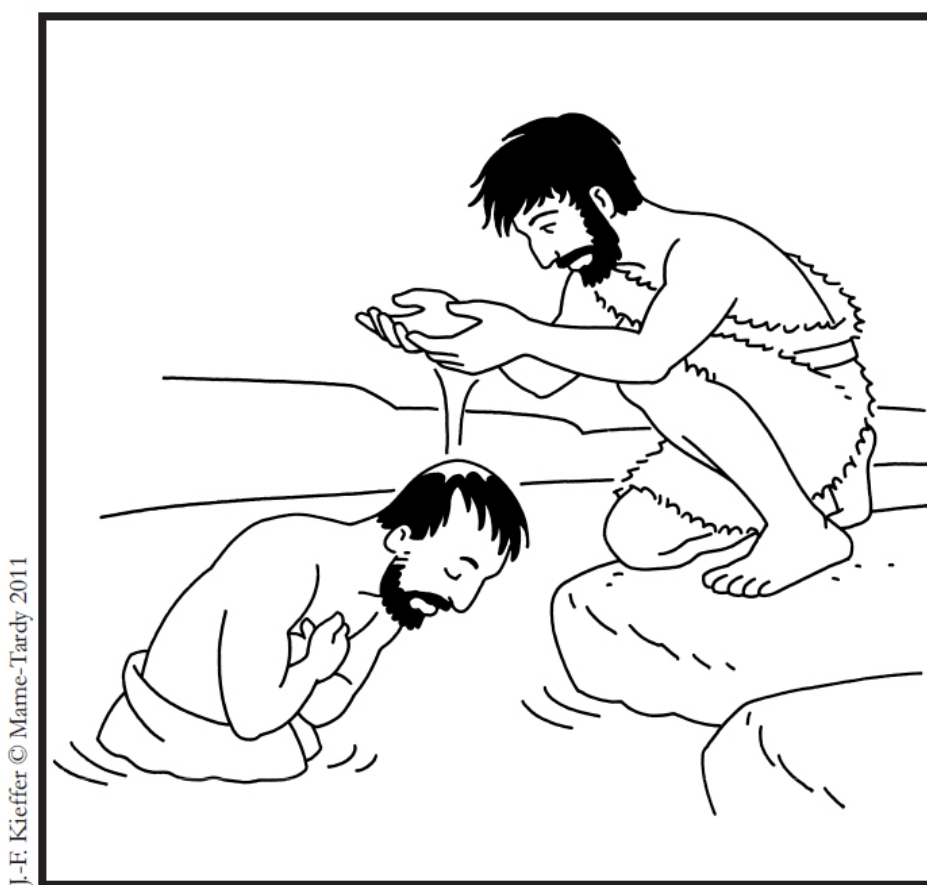

Verhaal 2: Jezus wordt gedoopt door Johannes

Johannes was een neef van Jezus. Toen Johannes opgroeide, leefde hij in de woestijn. Hij at sprinkhanen en honing. Johannes vertelde de mensen over God. Ze stelden hem veel vragen over hoe je moest leven. Dus vertelde hij de mensen dat ze goed, eerlijk en vriendelijk moesten zijn. Johannes leerde hun ook dat God mensen vergeeft. Veel mensen gingen in God geloven. Johannes doopte deze mensen in een rivier.

Johannes vertelde dat de mensen dat er iemand zou komen die hen zou redden van hun zonden. Op een dag kwam Jezus naar de rivier. Johannes wist dat Jezus die bijzondere man was. Jezus zei tegen hem: Ik wil ook door jou gedoopt worden. Johannes was verbaasd, maar Jezus zei: Het is goed dat jij mij doopt.

Johannes nam Jezus mee in de rivier de Jordaan en doopte hem. Toen hoorden ze een stem uit de hemel. Het was God. Hij zei: Dit is mijn Zoon en ik houd van hem. Ik ben erg blij met hem.

Verhaal 3: Jezus' eerste wonder

Jezus ging naar een bruiloft, samen met zijn moeder Maria en zijn leerlingen. Maria hoorde de bedienden zeggen: De wijn is op. Wat moeten we nu doen? Maria zei tegen de bedienden: Doe maar precies wat Jezus zegt. Jezus zei: Vul zes grote kruiken met water. Neem dan een beker water uit een van de kruiken en geef die aan je meester.

Ze deden wat Jezus gezegd had. En wat zagen ze toen? Het water was in wijn veranderd. De bedienden waren heel verbaasd. Toen hun meester de wijn proefde, zei hij tegen de bruidegom: U hebt de beste wijn voor het laatst bewaard.

De leerlingen van Jezus waren ook verbaasd. Dit was Jezus' eerste wonder.

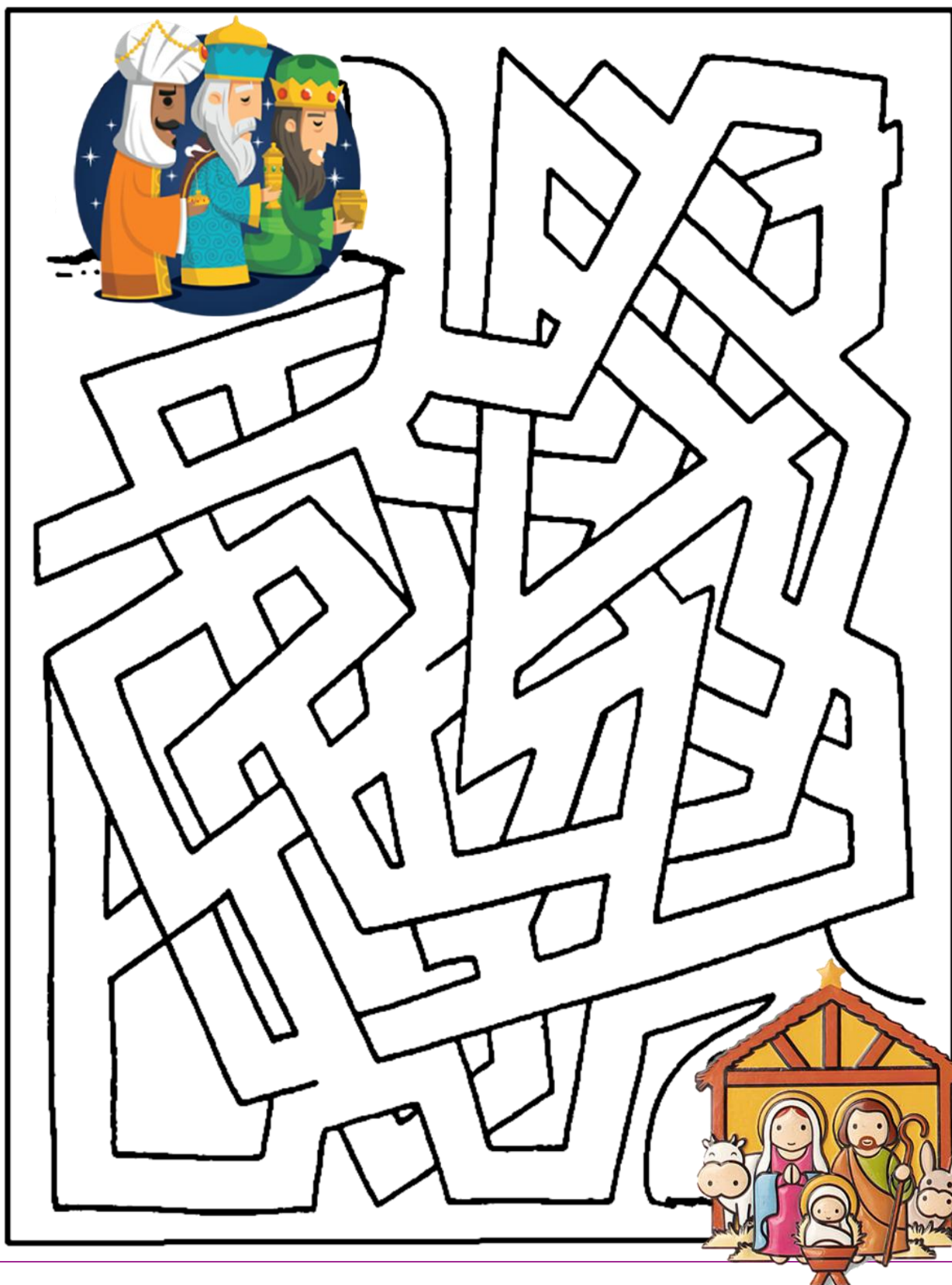

Kleurplaatje van de engel uit het kerstverhaal

Doolhof

Help de drie koningen hun weg naar de stal te vinden.

Kerstmis groep 4-6

Lesdoelen:

De kinderen kennen het kerstverhaal

De kinderen kennen de verhalen van de doop van Jezus
en de bruiloft van Kana

De kinderen hebben een beter beeld bij de kerk als gebedshuis

De kinderen weten wat een beiaard is

Kringgesprek voorafgaand aan het kerstverhaal:

Waar denk je aan bij kerst?

Wat vind je het leukste aan kerstmis?

Hoe vieren jullie thuis kerstmis?

Ken je het verhaal van kerstmis?

Lees het kerstverhaal voor of vertel het in eigen woorden.

Zie verhaal 1

*Voor de wat jongere kinderen kun je hierbij gebruik maken van een
PowerPointpresentatie.*

Je kunt deze aanvragen via een email aan het secretariaat:

secretariaat@sintjandenbosch.nl

Het verhaal is in tweeën te splitsen: 1. de geboorte van Jezus en het bezoek
van de herders; 2. de drie koningen.

Verhaal 1: Een engel brengt goed nieuws

Het verhaal dat ik ga vertellen begint wel 2000 jaar geleden. Keizer Augustus was de baas over de hele wereld. Maar hij was niet goed voor zijn volk. En de mensen hoopten dat God iemand zou sturen die wel een goede koning voor hen zou zijn.

In die tijd leefde ook Maria, een jonge vrouw. Ze zou gaan trouwen met Jozef, een timmerman. Op een dag kwam er ineens een engel bij Maria. Maria schrok ervan. Maar de engel zei: Hallo Maria, je moet niet bang zijn. Ik heb goed nieuws voor je. God heeft jou uitgekozen. Je zult een kindje krijgen. Die moet je Jezus noemen.

Hij zal de nieuwe koning zijn die God heeft beloofd. Maar Maria zei: Hoe kan dat nou? Ik ben nog niet getrouwd.

Toen zei de engel: Jouw kindje zal de Zoon van God zijn. Let maar op, Maria, voor God is niks onmogelijk. Toen knikte Maria en zei: Laat het dan maar gebeuren. En de engel ging weer weg.

En het gebeurde zoals de engel gezegd had. Maria verwachtte een kindje. Jozef en Maria waren er heel blij mee.

Maar op een dag kwam er een boodschapper van de keizer in de stad. Hij ging het hele land door en riep:

"De keizer wil weten hoeveel mensen er in zijn rijk wonen. Daarom moet iedereen naar de stad gaan waar zijn familie vandaan komt. Daar moet je je naam laten opschrijven." Daar waren Maria en Jozef niet blij mee. Ze moesten helemaal naar Bethlehem, want daar kwam hun familie vandaan.

Het was een lange reis, wel 100 kilometer ver. En ze moesten helemaal te voet. Dagenlang waren ze onderweg. En toen ze eindelijk in Bethlehem kwamen, konden ze nergens een plaats vinden om te slapen. Alle herbergen waren vol. En het ergste was, dat Maria voelde dat haar kindje al snel geboren zou worden. Gelukkig vonden ze een wel stal. Daar zouden ze maar gaan slapen.

En in die stal werd Maria's kindje geboren, midden in de nacht. Ze wikkeld hem in doeken en legde hem neer in een kribbe, een voerbak, want iets anders hadden ze niet. Maar Maria was heel blij met haar kindje. Het was nu nog zo klein, maar de engel had gezegd, dat hij heel belangrijk zou worden.

Niet ver van de stal zaten herders rond een kampvuurtje. Het was nacht. Donker en stil en koud. Ze hielden de wacht bij hun schapen. Maar ineens werd het heel licht om hen heen. En de herders zagen een engel. De herders schrokken ervan. Maar de engel zei: Niet bang zijn, herders, ik heb goed nieuws voor jullie, dat alle mensen blij zal maken.

Vandaag is in Bethlehem de nieuwe koning geboren die God heeft beloofd. Ga maar kijken. Je zult het zien: een klein kindje dat in doeken is gewikkeld en dat ligt in een kribbe.

En opeens kwamen nog veel meer engelen. En ze zongen een lied voor God, zo mooi als de herders nog nooit gehoord hadden. "Eer aan God in de hoge en vrede voor alle mensen". De herders bleven met open mond staan kijken en luisteren, totdat de engelen weer weg waren.

Toen zeiden de herders tegen elkaar. Kom, dan gaan we meteen naar Bethlehem om te zien wat daar gebeurd is... en ze gingen op pad.

En al snel vonden de Maria en Jozef en het kleine kindje, dat in de kribbe lag. Dit moest wel het kindje zijn waarover de engel hun verteld had. En ze vertelden aan Maria en Jozef wat de engel had gezegd.

Toen de herders vroegen hoe ze het kindje gingen noemen, zei Maria: hij heet Jezus, want dat heeft de engel gezegd.

Hier eindigt het kerstverhaal uit het evangelie van Lucas, wat we in de kerk lezen op kerstavond. Het volgende deel komt uit het evangelie van Matteüs. Dat gaat over de wijzen uit het Oosten. We lezen dat meestal op Drie koningen.

Maar niet alleen de herders kwamen op bezoek bij Jezus. In een ver land hadden drie wijze mannen een heel bijzondere ster gezien. En ze wisten meteen dat er een koningskindje was geboren. Ze stapten op hun kamelen en gingen op reis, de ster achterna.

Zo kwamen ze in de hoofdstad van het land, Jeruzalem. Ze gingen naar het paleis van koning Herodus. Toen ze binnenkwamen vroegen ze aan de koning: "waar is het koningskindje dat pas geboren is? We hebben zijn ster gezien en zijn die gevolgd."

Daar schrok koning Herodes van. Hij wist van niks. Bij hem in het paleis was geen kindje geboren en hij wilde niet dat iemand anders koning zou worden. Maar dat zei de koning niet tegen de drie wijzen. Hij vroeg aan zijn geleerden of zij wisten waar een nieuwe koning was geboren. Ze gingen op zoek in hun dikke boeken en vonden een voorspelling van heel lang geleden. Daar stond: "de nieuwe koning zal geboren worden in Bethlehem."

Toen riep Herodes de drie wijzen bij zich en stuurde hen op pad om de nieuwe koning te gaan zoeken. "Als je hem gevonden hebt, laat het mij dan weten. Dan ga ik hem ook cadeautjes brengen". Dat was allemaal gelogen. Koning Herodus wilde het kindje weg hebben, maar dat wisten de drie wijzen niet. Ze stapten weer op hun kamelen en trokken verder... de ster achterna.

De ster ging voor hen uit tot ze bij de plaats kwamen, waar het kindje geboren was. Dat was geen paleis, maar een arme stal. Ze knielden voor Jezus neer en gaven hem hun cadeaus: een kistje met goud, een kruikje mirre en een kistje met wierook. Echt cadeautjes

voor een koning.

En in een droom zei de engel tegen de drie wijzen: ga niet terug naar koning Herodus. Daarom gingen ze de volgende dag via een andere weg terug naar hun land.

*Uit: "Die Weihnachtsgeschichte" van Annette Langen en Martina Hoffmann
Verlag Herder GmbH, Freiburg im Breisgau 2019 - ISBN 978-3-45162-4
eigen vertaling*

Kringgesprek over de kerk en de beiaard

Kerk

Wie is er wel eens in een kerk geweest?

Waaraan zie je dat een gebouw een kerk is? Wat is het verschil met een school of een winkel?

Wie is er wel eens in een ander huis van God geweest? Een moskee? Een synagoge? Een tempel? (afhankelijk van de religies aanwezig in de klas)

Hoe ziet het er daar uit? Wat vind je daar mooi?

Beiaard

Een kerk heeft vaak een hoge toren. Daar hangen vaak één of meer klokken in. Niet zo'n klok als je thuis misschien aan de muur hebt hangen. (Die kun je wel zien aan de buitenkant van de toren.) Op die klok kun je zien hoe laat het is.

De klokken in de toren zijn een soort grote bellen. Door de klok te luiden worden de mensen geroepen om naar de kerk te komen.

In de toren van de Sint-Jan hangen heel veel klokken, grote en kleine. Met de kleinere klokken kun je zelfs muziek maken. Al die klokken samen noemen we een **beiaard**. Elk half uur hoor je uit de toren een muziekje klinken. Dat gebeurt nu al 600 jaar in de Sint-Jan. Daarom heeft de beiaard dit jaar feest en is hij ook in de Kerststal te horen.

Maar waarom is die beiaard er eigenlijk? Tegen het einde van de Middeleeuwen werd tijd steeds belangrijker voor mensen. Ze wilden weten hoe laat het was. Maar mensen hadden zelf nog geen klok of horloge. Op de kerktorens kwamen klokken, zodat iedereen kon zien hoe laat het was. En elk uur gaf de klok net zoveel slagen als het overeenkomstig uur. Om de mensen voor te bereiden op die uur-slag (er was ook toen al veel lawaai op straat) werd eerst een aankondiging gegeven op drie kleinere klokken. Dit gebruik groeide uit van enkele klokjes tot een hele melodie op een hele serie klokken met een verschillende klank.

In Den Bosch kun je op verschillende plaatsen een beiaard horen spelen. Niet omdat we niet weten hoe laat het is, maar gewoon, omdat het gezellig klinkt door de stad. Meestal gaat de beiaard helemaal automatisch, maar soms zit er ook een beiaardier die live speelt. Hij zit dan in de toren van de Sint-Jan en speelt op speeltafel, die wel wat op een piano lijkt. Alleen moet je er veel harder op slaan. Hij speelt dan ook niet met zijn vingers, maar met zijn vuisten. Aan elke toets zit een kabel naar een hamertje dat dan tegen de klok slaat.

Kerststal

Met kerstmis viert de kerk de geboorte van Jezus. Omdat christenen geloven dat Jezus de Zoon van God is. Een God die naar ons toe komt. In veel kerken wordt een kerststal neergezet, met daarin natuurlijk Jezus als baby, Maria en Jozef, en de mensen en dieren die bij Jezus op bezoek komen. We gaan met de klas naar de kerststal in de Sint-Jan kijken.

Jezus is niet altijd een baby gebleven. Ook dat zie je dit jaar in de kerststal. Voordat hij de mensen over God gaat vertellen, wordt hij gedoopt. Hij is dan al groot. (zie verhaal 2)

De eerste keer dat mensen zien dat Jezus heel bijzonder is, is op een bruiloft. Als de wijn op is, verandert Jezus water in wijn. Zo kan het feest toch doorgaan. (Zie verhaal 3)

Verhaal 2: Jezus wordt gedoopt door Johannes

Johannes was een neef van Jezus. Toen Johannes opgroeide, leefde hij in de woestijn. Hij at sprinkhanen en honing. Johannes vertelde de mensen over God. Ze stelden hem veel vragen over hoe je moest leven. Dus vertelde hij de mensen dat ze goed, eerlijk en vriendelijk moesten zijn. Johannes leerde hun ook dat God mensen vergeeft. Veel mensen gingen in God geloven. Johannes doopte deze mensen in een rivier.

Johannes vertelde dat de mensen dat er iemand zou komen die hen zou redden van hun zonden. Op een dag kwam Jezus naar de rivier. Johannes wist dat Jezus die bijzondere man was. Jezus zei tegen hem: Ik wil ook door jou gedoopt worden. Johannes was verbaasd, maar Jezus zei: Het is goed dat jij mij doopt.

Johannes nam Jezus mee in de rivier de Jordaan en doopte hem. Toen hoorden ze een stem uit de hemel. Het was God. Hij zei: Dit is mijn Zoon en ik houd van hem. Ik ben erg blij met hem.

Verhaal 3: Jezus' eerste wonder

Jezus ging naar een bruiloft, samen met zijn moeder Maria en zijn leerlingen. Maria hoorde de bedienden zeggen: De wijn is op. Wat moeten we nu doen? Maria zei tegen de bedienden: Doe maar precies wat Jezus zegt. Jezus zei: Vul zes grote kruiken met water. Neem dan een beker water uit een van de kruiken en geef die aan je meester.

Ze deden wat Jezus gezegd had. En wat zagen ze toen? Het water was in wijn veranderd. De bedienden waren heel verbaasd. Toen hun meester de wijn proefde, zei hij tegen de bruidegom: U hebt de beste wijn voor het laatst bewaard.

De leerlingen van Jezus waren ook verbaasd. Dit was Jezus' eerste wonder.

Zoek de 10 verschillen WERKBLAD 1

Misschien denk je dat het dezelfde plaatjes zijn? Maar als je wat beter kijkt zie je dat ze heel anders zijn. Kun jij de verschillen vinden? Zet er een cirkel omheen.

Spelletje: I SPY

Nodig: WERKBLAD 2 "I Spy...."

twee verschillende kleuren stiften of kleurpotloden.

"I spy with my little eye..." Dat is de Engelse variant van ons spelletje "Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en het is..."

Dit spelletje doe je bij voorkeur met z'n tweeën. Je zit tegenover elkaar aan tafel. Vouw de onderste rand (de balk) van het werkblad -waar de aantallen bij staan- om, zodat je de rest van de zoekplaat niet ziet. Leg het werkblad midden tussen jullie in op tafel. Ieder heeft een stift of kleurpotlood. Op werkblad 1 is van alles te zien wat met kerstmis te maken heeft.

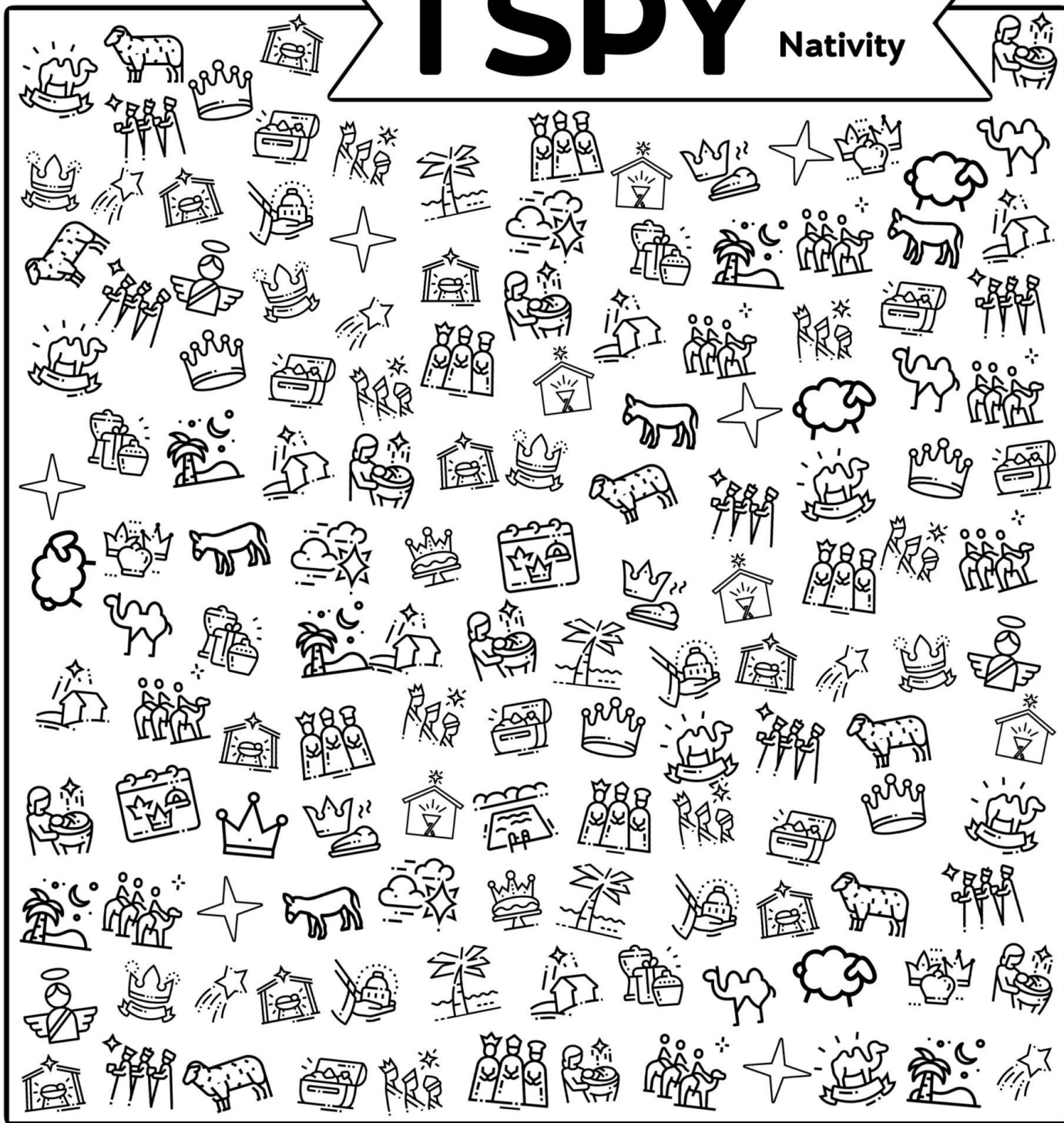
De eerste speler mag een ding kiezen uit de balk: Ik zie ik zie wat jij niet ziet en het is.... (bijvoorbeeld:) een kroon. Tel af en draai het blad om, zodat je de zoekplaat ziet. Ieder probeert zo snel mogelijk deze plaatjes te vinden op het werkblad en aan te strepen. Ieder plaatje mag dus maar door een van beiden worden doorgestreept. Als je alle plaatjes van deze ronde gevonden hebt, mag de ander kiezen wat jullie als volgende gaan zoeken. Als alle plaatjes zijn geweest, tel je hoeveel plaatjes ieder heeft gevonden. De meeste plaatjes gevonden? Dan ben je de winnaar.

Speel je het spel alleen, dan is het toch een leuk zoekspel. Kies een plaatje onder uit de lijst en kleur dat alvast in. Nu ga je op het werkblad zoeken naar dezelfde afbeelding. Maak dezelfde plaatjes dezelfde kleur.

I SPY

Nativity

2		4		4		5		4		5		7		4		6		5	
1		6		7		1		3		6		7		4		7		5	
3		3		4		6		2		7		5		9		6		3	

Kerstmis groep 7-8

Lesdoelen:

De kinderen kennen het kerstverhaal

De kinderen kennen de verhalen van de doop van Jezus
en de bruiloft van Kana

De kinderen hebben een beter beeld bij de kerk als gebedshuis

De kinderen weten wat een beiaard is

Kringgesprek voorafgaand aan het kerstverhaal:

Waar denk je aan bij kerst?

Wat vind je het leukste aan kerstmis?

Hoe vieren jullie thuis kerstmis?

Ken je het verhaal van kerstmis?

Lees het kerstverhaal voor of vertel het in eigen woorden.

UIT HET EVANGELIE VOLGENS LUCAS, HOOFDSTUK 2

Het verhaal van de geboorte van Jezus

Vertaling: Bijbel in gewone taal

In die tijd werd er een bevel van keizer Augustus bekendgemaakt. Hij wilde alle inwoners van het Romeinse rijk laten tellen. Het was de eerste keer dat dit gebeurde. Het was in de tijd dat Quirinius de provincie Syrië bestuurde.

Iedereen moest geteld worden in de plaats waar zijn familie vandaan kwam.

Daarom gingen alle mensen op reis. Ook Jozef moest op reis. Hij ging van Nazaret in Galilea naar Betlehem in Judea. Want hij kwam uit de familie van David, en David kwam uit Betlehem. Jozef ging samen met Maria naar Betlehem. Maria zou met Jozef gaan trouwen, en ze was zwanger.

Toen Jozef en Maria in Betlehem waren, werd het kind geboren. Het was Maria's eerste kind, een jongen. Maria wikkelde hem in een doek, en legde hem in een voerbak voor de dieren. Want er was voor hen nergens plaats om te slapen.

Die nacht waren er herders in de buurt van Betlehem. Ze pasten buiten op hun schapen. Opeens stond er een engel tussen de herders, en het licht van God straalde om hen heen. De herders werden bang. Maar de engel zei: 'Jullie hoeven niet bang te zijn, want ik breng jullie goed nieuws. Het hele volk zal daar blij mee zijn. Vandaag is jullie redder geboren: Christus, de Heer. Hij is geboren in Betlehem, de stad van David. En zo kunnen jullie hem herkennen: het kind ligt in een voerbak en is in een doek gewikkeld.' En plotseling was er bij de engel een hele groep engelen. Ze eerden God en zeiden: 'Alle eer aan God in de hemel. En vrede op aarde voor de mensen van wie God houdt.' Daarna gingen de engelen terug naar de hemel.

De herders zeiden tegen elkaar: 'Kom, we gaan naar Betlehem. Want God heeft ons verteld wat er gebeurd is. Laten we gaan kijken.' Ze gingen meteen naar Betlehem. Daar vonden ze Maria en Jozef, en in een voerbak lag het kind. Toen de herders het kind zagen, vertelden ze wat de engel over hem gezegd had. Iedereen die het hoorde, was verbaasd over het verhaal van de herders. Maria probeerde te begrijpen wat het betekende. Ze bleef nadenken over wat de herders gezegd hadden. De herders gingen terug naar hun schapen. Ze eerden God en dankten hem voor alles wat ze gezien en gehoord hadden. Want alles was precies zoals de engel gezegd had.

UIT HET EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS 2, HOOFDSTUK

Het verhaal van de wijzen uit het Oosten

Vertaling: Bijbel in gewone taal

Jezus werd geboren in Betlehem, een stad in Judea. Herodes was op dat moment koning. Niet lang na de geboorte van Jezus kwamen er wijze mannen in Jeruzalem aan. Ze kwamen uit het oosten, uit een ver land. Ze vroegen aan de mensen in Jeruzalem: 'Waar is de koning van de Joden die kortgeleden geboren is? We hebben zijn ster gezien. Die kwam aan de hemel omhoog. En nu zijn we gekomen om de nieuwe koning te eren.' Toen koning Herodes dat hoorde, schrok hij vreselijk. Ook de andere mensen in Jeruzalem schrokken. Herodes liet alle priesters en wetsleraren bij elkaar komen. Hij vroeg aan hen: 'Waar zal de messias geboren worden?' Ze zeiden: 'In Betlehem in Judea, want dat wordt al verteld in de heilige boeken. Daar staat: «Luister, Betlehem in Judea, jij hoort bij de belangrijkste steden van het land. Want uit Betlehem

komt de leider van Israël. Hij zal zorgen voor het volk van God, zoals een herder voor zijn schapen zorgt.»'

Toen liet Herodes de wijze mannen in het geheim bij zich komen. Hij wilde precies weten wanneer ze de ster voor het eerst gezien hadden. Daarna zei hij: 'Ga naar Betlehem en zoek uit waar het kind precies is. Als jullie hem gevonden hebben, moet je dat aan mij komen vertellen. Dan kan ik ook naar hem toe gaan om hem te eren.'

Na het gesprek met Herodes gingen de wijze mannen op weg. En opeens was daar de ster weer die ze al eerder gezien hadden. Toen ze de ster weer zagen, waren ze erg blij. De ster wees hun de weg. Hij bleef staan boven het huis waar het kind was.

De wijze mannen gingen naar binnen. Daar zagen ze het kind bij zijn moeder Maria. Ze knielden voor hem en eerden hem. Ze gaven hem de dure geschenken die ze meegebracht hadden: goud, wierook en mirre. 's Nachts kregen de wijze mannen een droom. In de droom zei God tegen hen: 'Jullie moeten niet teruggaan naar Herodes.' En dus gingen ze langs een andere weg terug naar hun land.

Kringgesprek over de kerk en de beiaard

Kerk

Wie is er wel eens in een kerk geweest?

Waaraan zie je dat een gebouw een kerk is? Wat is het verschil met een school of een winkel?

Wie is er wel eens in een ander huis van God geweest? Een moskee? Een synagoge? Een tempel? (afhankelijk van de religies aanwezig in de klas)

Hoe ziet het er daar uit? Wat vind je daar mooi?

Beiaard

Een kerk heeft vaak een hoge toren. Daar hangen vaak één of meer klokken in. Niet zo'n klok als je thuis misschien aan de muur hebt hangen. (Die kun je wel zien aan de buitenkant van de toren.) Op die klok kun je zien hoe laat het is.

De klokken in de toren zijn een soort grote bellen. Door de klok te luiden worden de mensen geroepen om naar de kerk te komen.

In de toren van de Sint-Jan hangen heel veel klokken, grote en kleine. Met de kleinere klokken kun je zelfs muziek maken. Al die klokken samen noemen we een **beiaard**. Elk half uur hoor je uit de toren een muziekje klinken. Dat gebeurt nu al 600 jaar in de Sint-Jan. Daarom heeft de beiaard dit jaar feest en is hij ook in de Kerststal te horen.

Maar waarom is die beiaard er eigenlijk? Tegen het einde van de Middeleeuwen werd tijd steeds belangrijker voor mensen. Ze wilden weten hoe laat het was. Maar mensen hadden zelf nog geen klok of horloge. Op de kerktorens kwamen klokken, zodat iedereen kon zien hoe laat het was. En elk uur gaf de klok net zoveel slagen als het overeenkomstig uur. Om de mensen voor te bereiden op die uur-slag (er was ook toen al veel lawaai op straat) werd eerst een aankondiging gegeven op drie kleinere klokken. Dit gebruik groeide uit van enkele klokjes tot een hele melodie op een hele reeks klokken met verschillende tonen.

In Den Bosch kun je op verschillende plaatsen een beiaard horen spelen. Niet omdat we niet weten hoe laat het is, maar gewoon, omdat het gezellig klinkt door de stad. Meestal gaat de beiaard helemaal automatisch, maar soms zit er ook een beiaardier die live speelt. Hij zit dan in de toren van de Sint-Jan en speelt op speeltafel, die wel wat op een piano lijkt. Alleen moet je er veel harder op slaan. Hij speelt dan ook niet met zijn vingers, maar met zijn vuisten. Aan elke toets zit een kabel naar een hamertje dat dan tegen de klok slaat.

Kerststal

Met kerstmis viert de kerk de geboorte van Jezus. Omdat christenen geloven dat Jezus de Zoon van God is. Een God die naar ons toe komt. In veel kerken wordt een kerststal neergezet, met daarin natuurlijk Jezus als baby, Maria en Jozef, en de mensen en dieren die bij Jezus op bezoek komen. We gaan met de klas naar de kerststal in de Sint-Jan kijken.

Jezus is niet altijd een baby gebleven. Ook dat zie je dit jaar in de kerststal. Voordat hij de mensen over God gaat vertellen, wordt hij gedoopt. Hij is dan al groot. (zie verhaal 2)

De eerste keer dat mensen zien dat Jezus heel bijzonder is, is op een bruiloft. Als de wijn op is, verandert Jezus water in wijn. Zo kan het feest toch doorgaan. (Zie verhaal 3)

Verhaal 2: Jezus wordt gedoopt door Johannes

In die tijd kwam Johannes de Doper naar de woestijn van Judea. Daar zei hij tegen de mensen: 'Dit is het moment om je leven te veranderen. Want Gods nieuwe wereld is dichtbij.' Alle mensen uit Jeruzalem, uit Judea en uit het gebied van de Jordaan kwamen naar hem toe. Ze zeiden: 'We hebben spijt van alles wat we verkeerd gedaan hebben.' En Johannes doopte hen in de rivier de Jordaan. Johannes zei tegen de mensen: 'Ik doop jullie met water. Dat laat zien dat jullie je leven willen veranderen. Maar na mij komt iemand die veel machtiger is dan ik. Ik ben niet eens goed genoeg om zijn schoenen uit te trekken. Hij zal jullie dopen met het vuur van de heilige Geest.

Toen kwam Jezus vanuit Galilea naar de Jordaan. Hij kwam bij Johannes om door hem gedoopt te worden. Maar Johannes wilde hem tegenhouden en zei: 'Waarom bent u bij mij gekomen? Ik zou juist door u gedoopt moeten worden!' Jezus zei: 'Toch moet je het doen, want wij moeten alles doen wat God van ons vraagt.' Toen deed Johannes wat Jezus vroeg. Jezus werd gedoopt. Zodra hij weer uit het water kwam, ging de hemel open. Jezus zag dat de Geest van God naar hem toe kwam in de vorm van een duif. En Gods stem klonk uit de hemel: 'Hij alleen is mijn Zoon. Mijn liefde voor hem is groot.'

Verhaal 3: Jezus' eerste wonder

Op een dag was er een bruiloft in Kana, een plaats in Galilea. De moeder van Jezus was op het feest, en ook Jezus en zijn leerlingen waren uitgenodigd. Toen de wijn oprakte, zei de moeder van Jezus: 'Ze hebben geen wijn meer!' Jezus zei tegen haar: 'Bemoei u niet met wat ik moet doen. Het juiste moment voor mij is nog niet gekomen.' Toen zei de moeder van Jezus tegen de dienaren op het feest: 'Doe precies wat hij zegt.'

Er stonden daar zes stenen waterbakken. In elke bak kon ongeveer 100 liter water. Met dat water konden mensen zich wassen volgens de regels van de Joodse godsdienst. Jezus zei tegen de dienaren: 'Vul die bakken met water.' De dienaren vulden de bakken tot de rand. Toen zei Jezus: 'Haal er nu wat uit en breng dat naar de leider van het feest.' De dienaren deden wat Jezus zei. De leider van het feest proefde van het water. Het was wijn geworden! De dienaren die het water gebracht hadden, wisten waar het vandaan kwam. Maar de leider van het feest wist dat niet. Hij riep de bruidegom en zei: 'Iedereen geeft zijn gasten eerst de beste wijn. De minder goede wijn geeft hij daarna, als de gasten al dronken zijn. Maar jij hebt de beste wijn voor het laatst bewaard!'

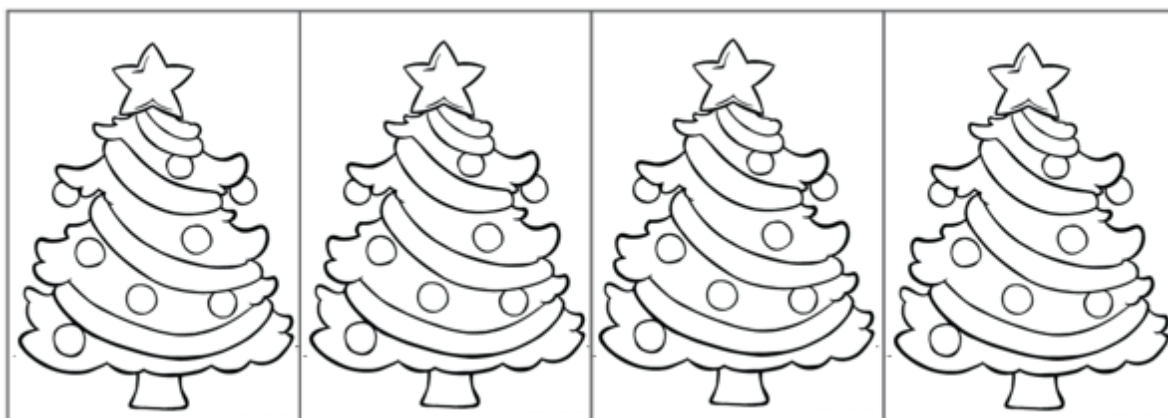
Dit wonder in Kana, in Galilea, was het eerste wonder dat Jezus deed. Zo liet hij zijn hemelse macht zien. En zijn leerlingen geloofden in hem.

Werkblad: O dennenboom, o dennenboom...

Voor dit werkblad heb je de kleuren geel, rood, blauw en groen nodig.
Maar let op! Bij geen van de bomen komt twee keer dezelfde kleur voor.
Verder hebben de bomen, de kerstballen en de sterren steeds een andere kleur.

Lees, en kleur in. Dan weet je de oplossing voor deze vraag: Welke kleur heeft de ster in de piek van de eerste boom? Die is: _____

2 De rode boom staat niet naast de blauwe boom.

7 De ballen die in de tweede boom hangen, hebben dezelfde kleur als de ster in de derde boom.

4 De ballen in de gele boom, hebben dezelfde kleur als de eerste boom.

1 Kleur de tweede boom in met blauw.

6 De blauwe ster en de gele kerstballen horen bij dezelfde boom.

3 De derde boom is niet groen.

5 De boom met de groene ster staat tussen de boom met de groene kerstballen en de boom met de blauwe kerstballen in.

Tip: Als je de aanwijzingen volgt in de volgorde van de nummers die er voor staan, kan het niet missen

Werkblad: Sterren en kerstballen

Uitleg spel 2: Sterren en kerstballen

Een boom wordt pas een kerstboom met sterren en kerstballen. Dus daar hebben we een doos vol van. Maar na kerstmis moet alles weer goed worden opgeborgen in het doosje. Graag op de juiste plaats, anders raak ik in de war!

Zo los je de puzzel op:

Er mogen niet meer dan twee * of twee O naast elkaar in het doosje liggen.

- Dus naast twee sterren vul je een rondje (een kerstbal) in.
- Maar ook tussen twee sterren hoort een rondje, anders zouden er 3 sterren naast elkaar liggen, en dat mag niet.
- In elke rij liggen evenveel sterren als rondjes.... Puzzelen maar!

	*		0		0		
0						*	
	*		0			*	
*				*			0
*						0	0
	0						
		*	*				
0				0		*	*

